

Yetişkinler için Aşı Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği

“Doktor veya aile sağlığı merkezlerinde karşılaştığınız broşür veya afiş gibi aşı olmayı tavsiye eden aşı materyallerini hiç okudunuz mu? HAYIR EVET

Aşılar ile İlgili Materyalleri Okurken;	4- Hiçbir zaman	3- Nadiren	2- Bazen	1- Sıklıkla
1-) Materyali bir bütün olarak (metinler ve/veya resimler) okumak için zor buldunuz mu?				
2-) Bilmediğiniz kelimeler var mıydı?				
3-) Metinleri anlamak sizin için zor muydu?				
4-) Onları anlamak için çok zamana ihtiyaç duyduunuz mu?				

“Bir veya daha fazla hastalığı karşı aşı olmanız gerektiğini hiç düşündünüz mü veya bu sizlere hiç tavsiye edildi mi?” HAYIR EVET

Aşılar ile İlgili Bilgi Ararken;	1- Hiçbir zaman	2- Nadiren	3- Bazen	4- Sıklıkla
5-) Onları anlamanıza yardımcı olması için birini ihtiyaç duyduunuz mu?				
6-) Birden fazla bilgi kaynağına başvurduunuz mu?				
7-) Aradığınız bilgiyi bulduunuz mu?				
8-) Bulduğunuz bilgiyi anladınız mı?				
9-) Bu bilgiyi kullanma fırsatınız oldu mu?				
10-) Aşılamalar hakkında anladıklarınızı doktorunuz ve diğer kişilerle konuştunuz mu?				
11-) Edindiğiniz bilgilerin sizin durumunuzla ilgili olup olmadığını düşündünüz mü?				
12-) Kaynakların güvenilirliğini göz önünde bulundurdunuz mu?				
13-) Bilgilerin doğru olup olmadığını kontrol ettiniz mi?				
14-) Aşı olup olmama konusunda karar vermenize yaracak herhangi bir yararlı bilgi bulduunuz mu?				

Yetişkinler İçin Aşı Sağlık Okuryazarlığı leği (HLVa-IT): Ölçek, Biasino et al. (2020) tarafından yetişkinlerde aşı okuryazarlığını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Dörtlü likert tipte olan ölçek, toplamda 14 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutlar Fonksiyonel Aşı Okuryazarlığı (1-5. maddeler), İletişimsel/Etkileşimsel Aşı Okuryazarlığı (6-10. maddeler), Kritik Aşı Okuryazarlığı (11-14. maddeler) şeklinde-dir. Fonksiyonel Aşı Okuryazarlığı alt leği 1: sıklıkla, 2: bazen, 3: nadiren, 4: hiçbir zaman; İletişimsel/Etkileşimsel Aşı Okuryazarlığı ve Kritik Aşı Okuryazarlığı alt ölçekleri 1: hiçbir zaman, 2: nadiren, 3: bazen, 4: sıklıkla şeklinde yanıtlanmaktadır. Orijinal formda Cronbach alfa değerleri Fonksiyonel Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için 0.8157, İletişimsel/Etkileşimsel Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için 0.8814 ve Kritik Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için 0.9021 olarak bildirilmiştir. Ölçek puanlanmasında toplam puan bulunmamakta olup; her bir alt boyut kendi içinde değerlendirilmektedir. Puanlama esnasında her bir soruya verilen yanıt toplanmakta ve soru sayısına bölünmektedir. Toplam puanın artması yüksek aşı okuryazarlığı olarak yorumlanmaktadır (Biasino et al., 2020).

Ölçek tamamına ait cronbach α değeri: 0.876

İşlevsel Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için cronbach α değeri: 0.900

Etkileşimsel/İletişimsel Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için cronbach α değeri: 0.827

Eleştirel Aşı Okuryazarlığı alt boyutu için cronbach α değeri: 0.810

Atıf

Biasio, L. R., Giambi, C., Fadda, G., Lorini, C., Bonaccorsi, G., & D'Ancona, F. (2020). Validation of an Italian tool to assess vaccine literacy in adulthood vaccination: A pilot study. *Annali di Igiene: Medicina Preventiva e di Comunita*, 32, 205-222.doi: 107416/ai20202344

Yorulmaz, D.S., Kooğlu-Tanyer D. Yetişkinler için Aşı Sağlık Okuryazarlığı leği'nin Trke Geerlik Gvenirlik alışması. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2024; 11(2): 350 – 369.